

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 13 czerwca 2022 r.
(OR. fr, en)

9745/22

ECOFIN 541
UEM 144
SOC 336
EMPL 218
COMPET 438
ENV 536
EDUC 209
RECH 332
ENER 247
JAI 799
GENDER 81
ANTIDISCRIM 61
JEUN 92
SAN 335

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr dok. Kom.:	9404/22 - COM(2022) 606 final
Dotyczy:	Zalecenie dotyczące ZALECENIA RADY w sprawie krajowego programu reform Niemiec na 2022 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Niemcy programu stabilności na 2022 r.

Delegacje otrzymują w załączeniu wspomniany wyżej projekt zalecenia Rady, w wersji zmienionej i uzgodnionej przez różne komitety Rady, oparty na wniosku Komisji COM(2022) 606 final.

ZALECENIE RADY

z dnia ...

w sprawie krajowego programu reform Niemiec na 2022 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Niemcy programu stabilności na 2022 r.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych¹, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1176/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania², w szczególności jego art. 6 ust. 1,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

¹ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

² Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 25.

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241³, którym ustanowiono Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, weszło w życie w dniu 19 lutego 2021 r. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności zapewnia wsparcie finansowe na rzecz realizacji reform i inwestycji, co pociąga za sobą impuls fiskalny finansowany przez Unię. Przyczynia się on do ożywienia gospodarczego oraz wdrażania zrównoważonych i pobudzających wzrost gospodarczy reform i inwestycji, których celem jest w szczególności promowanie zielonej i cyfrowej transformacji, zwiększając jednocześnie odporność i wzrost potencjalny gospodarek państw członkowskich. Pomaga również wzmocnić stabilność finansów publicznych oraz pobudzić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w średnim i długim okresie. Maksymalny wkład finansowy dla każdego państwa członkowskiego w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności zostanie zaktualizowany w czerwcu 2022 r., zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

- (2) W dniu 24 listopada 2021 r. Komisja przyjęła roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego, rozpoczynając tym samym europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej na 2022 r. Należycie uwzględniono w niej Zobowiązanie społeczne z Porto, podpisane w dniu 7 maja 2021 r., do dalszego wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych, proklamowanego przez Parlament Europejski, Radę i Komisję w dniu 17 listopada 2017 r. W dniu 25 marca 2022 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2022 r. W dniu 24 listopada 2021 r., działając na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania, w którym wskazała Niemcy jako jedno z państw członkowskich, w przypadku których potrzebna będzie szczegółowa ocena sytuacji. W tym samym dniu Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zalecenia Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro oraz wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2022 r., w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. W dniu 5 kwietnia 2022 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro⁴ („zalecenie dla strefy euro na 2022 r.”), a w dniu 14 marca 2022 r. – wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu.

⁴ Zalecenie Rady z dnia 5 kwietnia 2022 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Dz.U. C 153 z 7.4.2022, s. 1).

- (3) Inwazja Rosji na Ukrainę, która nastąpiła wkrótce po globalnej pandemii, znacząco zmieniła kontekst geopolityczny i gospodarczy. Skutki tej inwazji odczuwane przez gospodarki państw członkowskich to między innymi wyższe ceny energii, żywności i surowców oraz słabsze perspektywy wzrostu gospodarczego. Wyższe ceny energii stanowią duże obciążenie zwłaszcza dla gospodarstw domowych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, które doświadczają ubóstwa energetycznego lub są nim zagrożone, oraz dla przedsiębiorstw najbardziej podatnych na podwyżki cen energii. Unia doświadczona również bezprecedensowego napływu osób uciekających z Ukrainy. Skutki gospodarcze wynikające z prowadzonej przez Rosję wojny napastniczej w różnym stopniu odciskają się na poszczególnych państwach członkowskich. W tym kontekście w dniu 4 marca 2022 r. decyzją wykonawczą Rady (UE) 2022/382⁵ uruchomiono po raz pierwszy dyrektywę Rady 2001/55/WE⁶, przyznając wysiedleńcom z Ukrainy prawo do legalnego pobytu w Unii, a także dostęp do kształcenia i szkolenia, rynku pracy, opieki zdrowotnej, mieszkań i opieki społecznej.

⁵ Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony (Dz.U. L 71 z 4.3.2022, s. 1).

⁶ Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między państwami członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami (Dz.U. L 212 z 7.8.2001, s. 12).

- (4) Biorąc pod uwagę szybko zmieniającą się sytuację gospodarczą i geopolityczną, europejski semestr ponownie służy do zakrojonej na szeroką skalę koordynacji polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia w 2022 r., ewoluując jednocześnie zgodnie z wymogami dotyczącymi wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, jak opisano w rocznej analizie zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2022 r. Realizacja przyjętych planów odbudowy i zwiększania odporności jest istotna dla realizacji priorytetów polityki w ramach europejskiego semestru, ponieważ plany te uwzględniają wszystkie stosowne zalecenia krajowe, wydane w cyklach europejskiego semestru w latach 2019 i 2020, lub znaczną część tych zaleceń. Zalecenia dla poszczególnych krajów na lata 2019 i 2020 pozostają aktualne również w odniesieniu do planów odbudowy i zwiększania odporności, które są uzupełniane, aktualizowane lub zmieniane zgodnie z art. 14, 18 i 21 rozporządzenia (UE) 2021/241, obok wszelkich innych zaleceń dla poszczególnych krajów wydanych do dnia przedłożenia takich uzupełnionych, zaktualizowanych lub zmodyfikowanych planów odbudowy i zwiększania odporności.
- (5) Ogólna klauzula wyjścia przewidziana w pakcie stabilności i wzrostu została uruchomiona w marcu 2020 r. W swoim komunikacie z dnia 3 marca 2021 r., zatytułowanym „Rok od wybuchu pandemii COVID-19: działania z zakresu polityki fiskalnej”, Komisja przedstawiła swoją opinię, z której wynika, że decyzję w sprawie dezaktywacji ogólnej klauzuli wyjścia lub dalszego jej stosowania należy podejmować w ramach oceny ogólnej stanu gospodarki, przy czym jednym z kluczowych kryteriów ilościowych powinien być poziom aktywności gospodarczej w Unii lub w strefie euro w porównaniu z poziomami sprzed kryzysu (na koniec 2019 r.). Zwiększona niepewność i poważne ryzyko pogorszenia się perspektyw gospodarczych w związku z wojną w Europie, bezprecedensowe podwyżki cen energii oraz utrzymujące się zakłócenia w łańcuchu dostaw uzasadniają przedłużenie na 2023 r. ogólnej klauzuli wyjścia przewidzianej w pakcie stabilności i wzrostu.

- (6) Zgodnie z podejściem przyjętym w zaleceniu Rady z dnia 18 czerwca 2021 r.⁷, zawierającym opinię Rady na temat programu stabilności Niemiec na 2021 r., ogólny kurs polityki fiskalnej jest obecnie najlepiej mierzony zmianą wydatków pierwotnych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów oraz z wyłączeniem tymczasowych środków nadzwyczajnych wynikających z kryzysu związanego z COVID-19), ale z uwzględnieniem wydatków finansowanych z bezzwrotnego wsparcia (dotacji) w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych, w stosunku do średniookresowego potencjalnego wzrostu⁸. Wykraczając poza ogólny kurs polityki fiskalnej, aby ocenić, czy krajowa polityka fiskalna ma ostrożny charakter, a jej struktura sprzyja trwałej odbudowie gospodarczej zgodnej z celami zielonej i cyfrowej transformacji, należy zwrócić uwagę także na zmiany bieżących wydatków pierwotnych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów oraz z wyłączeniem tymczasowych środków nadzwyczajnych wynikających z kryzysu związanego z COVID-19) i inwestycji finansowanych z zasobów krajowych⁹.

⁷ Zalecenie Rady z dnia 18 czerwca 2021 r. zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Niemcy programu stabilności na 2021 r., (Dz.U. C 304 z 29.7.2021, s. 18).

⁸ Szacunki dotyczące kursu polityki fiskalnej i jego elementów zawarte w niniejszym zaleceniu są szacunkami Komisji opartymi na założeniach leżących u podstaw prognozy Komisji z wiosny 2022 r. Szacunki Komisji dotyczące średniookresowego potencjalnego wzrostu nie uwzględniają pozytywnego wpływu reform, które są częścią planu odbudowy i zwiększania odporności i mogą pobudzić potencjalny wzrost.

⁹ Niefinansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ani innych funduszy unijnych.

- (7) W dniu 2 marca 2022 r. Komisja przyjęła komunikat zawierający ogólne wytyczne dotyczące polityki fiskalnej w 2023 r. (zwane dalej „wytycznymi fiskalnymi”), aby wesprzeć państwa członkowskie w przygotowaniu programów stabilności i konwergencji, a tym samym wzmocnić koordynację polityki. Opierając się na perspektywach makroekonomicznych w prognozie z zimy 2022 r., Komisja zwróciła uwagę, że w 2023 r. stosowne wydawałoby się przejście od ogółem wspierającego kursu polityki fiskalnej w latach 2020–2022 do zasadniczo neutralnego ogólnego kursu polityki fiskalnej, przy jednoczesnym zachowaniu gotowości do reagowania na zmieniającą się sytuację gospodarczą. Komisja stwierdziła, że zalecenia fiskalne na 2023 r. nadal powinny być różne dla poszczególnych państw członkowskich i uwzględniać potencjalne efekty zewnętrzne dla innych krajów. Komisja wezwała państwa członkowskie do uwzględnienia wytycznych w ich programach stabilności i konwergencji. Komisja zobowiązała się, że będzie ściśle monitorować sytuację gospodarczą i w razie potrzeby dostosuje swoje wytyczne polityczne, najpóźniej pod koniec maja 2022 r. w wiosennym pakiecie europejskiego semestru.
- (8) W odniesieniu do wytycznych fiskalnych zalecenia fiskalne na 2023 r. biorą pod uwagę gorsze perspektywy gospodarcze, zwiększoną niepewność i dalsze ryzyko pogorszenia się koniunktury oraz wyższą inflację, niż zakładano w prognozie Komisji z zimy 2022 r. W związku z powyższym działania fiskalne muszą mieć na celu rozwijanie inwestycji publicznych na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz bezpieczeństwa energetycznego, a także zachowanie siły nabywczej gospodarstw domowych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, tak aby złagodzić skutki podwyżek cen energii i pomóc ograniczyć presję inflacyjną wynikającą z efektów drugiej rundy za pomocą ukierunkowanych i tymczasowych środków. Polityka fiskalna musi pozostać elastyczna, aby można było ją dostosować do szybko zmieniających się okoliczności, w tym wyzwań, jakie pojawiają się w zakresie obrony i bezpieczeństwa w związku z prowadzoną przez Rosję wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, oraz musi być zróżnicowana w poszczególnych państwach członkowskich w zależności od ich sytuacji fiskalnej i gospodarczej, w tym ich narażenia na kryzys i napływu wysiedleńców z Ukrainy.

- (9) W dniu 28 kwietnia 2021 r. Niemcy przedstawiły Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny zamieszczonymi w załączniku V do tego rozporządzenia. W dniu 13 lipca 2021 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Niemiec¹⁰. Uruchomienie transz jest uzależnione od przyjęcia przez Komisję decyzji, zgodnie z art. 24 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241, stwierdzającej, że Niemcy osiągnęły w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe określone w decyzji wykonawczej Rady. Osiągnięcie w zadowalający sposób zakłada, że działania związane z uprzednio osiągniętymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi nie zostały odwrócone.
- (10) W dniu 2 maja 2022 r. Niemcy przedłożyły swój krajowy program reform na 2022 r., a w dniu 27 kwietnia 2022 r. – swój program stabilności na 2022 r., zgodnie z terminem ustanowionym w art. 4 rozporządzenia (WE) nr 1466/97. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je równoczesnej ocenie. Zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241 krajowy program reform na 2022 r. odzwierciedla również półroczne sprawozdania Niemiec z postępów w realizacji ich planu odbudowy i zwiększania odporności.

¹⁰ Dok. ST 10158/21; ST 10158/21 ADD 1.

- (11) W dniu 23 maja 2022 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe dotyczące Niemiec 2022. Oceniono w nim postępy Niemiec w uwzględnianiu stosownych zaleceń dla tego kraju przyjętych przez Radę w latach 2019, 2020 i 2021 i podsumowano realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przez Niemcy, z uwzględnieniem tabeli wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano luki dotyczące wyzwań, których nie uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności lub uwzględniono je jedynie częściowo, a także nowych i pojawiających się wyzwań, w tym związanych z inwazją Rosji na Ukrainę. Oceniono w nim również postępy Niemiec we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów Unii dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie zrównoważonego rozwoju.
- (12) Komisja przeprowadziła szczegółową ocenę sytuacji dla Niemiec na podstawie art. 5 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 i opublikowała jej wyniki w dniu 23 maja 2022 r. Komisja stwierdziła, że Niemcy borykają się z zakłóceniami równowagi makroekonomicznej. Podatność na zagrożenia wiąże się w szczególności z utrzymującą się dużą nadwyżką obrotów bieżących, która odzwierciedla ograniczone inwestycje w stosunku do oszczędności i która ma znaczenie transgraniczne.
- (13) W dniu 27 kwietnia 2022 r. Niemcy przedłożyły nowy projekt planu budżetowego na 2022 r. Komisja wydała opinię w sprawie tego planu zgodnie z art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013¹¹.

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 473/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie wspólnych przepisów dotyczących monitorowania i oceny projektów planów budżetowych oraz zapewnienia korekty nadmiernego deficytu w państwach członkowskich należących do strefy euro (Dz.U. L 140 z 27.5.2013, s. 11).

- (14) W dniu 23 maja 2022 r. Komisja wydała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 Traktatu. W sprawozdaniu tym omówiono sytuację budżetową Niemiec, ponieważ ich deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych przekroczył w 2021 r. określoną w Traktacie wartość referencyjną wynoszącą 3 % produktu krajowego brutto (PKB). W sprawozdaniu stwierdzono, że kryterium deficytu nie zostało spełnione. Zgodnie z komunikatem z dnia 2 marca 2022 r. Komisja nie zaproponowała wszczęcia nowych procedur nadmiernego deficytu wiosną 2022 r. i ponownie oceni, czy konieczne jest zaproponowanie wszczęcia takich procedur jesienią 2022 r.
- (15) W swoim zaleceniu z dnia 20 lipca 2020 r.¹² Rada zaleciła Niemcom przyjęcie w 2020 i 2021 r. wszelkich środków, zgodnie z ogólną klauzulą wyjścia, niezbędnych do skutecznego zaradzenia pandemii COVID-19, wspomżenia gospodarki, a następnie wsparcia jej odbudowy. Ponadto zaleciła Niemcom – gdy pozwolą na to warunki ekonomiczne – prowadzenie polityk fiskalnych mających na celu osiągnięcie ostrożnej sytuacji fiskalnej w średnim terminie i zapewnienie długookresowej zdolności do obsługi długu, przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji. W 2021 r., według danych zweryfikowanych przez Eurostat, deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Niemiec zmniejszył się z 4,3 % PKB w 2020 r. do 3,7 %. Działania w zakresie polityki fiskalnej podjęte przez Niemcy wspierały odbudowę gospodarki w 2021 r., podczas gdy wartość tymczasowych nadzwyczajnych środków wzrosła z 2,7 % PKB w 2020 r. do 4,2 % w 2021 r. Środki przyjęte przez Niemcy w 2021 r. były zgodne z zaleceniem Rady z dnia 20 lipca 2020 r. Środki dyskrecjonalne w ramach polityki budżetowej, które rząd przyjął w latach 2020 i 2021, miały w większości charakter tymczasowy lub były zrównoważone środkami kompensacyjnymi. Jednocześnie niektóre z działań dyskrecjonalnych podjętych przez rząd w latach 2020–2021 nie były tymczasowe ani nie były zrównoważone środkami kompensacyjnymi, a obejmowały głównie zwiększenie dodatków rodzinnych, takich jak świadczenie na dziecko i dodatek na dziecko wolny od podatku, a także na zwiększeniu możliwości amortyzacji. Według danych zweryfikowanych przez Eurostat dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł z 68,7 % PKB w 2020 r. do 69,3 % PKB w 2021 r.

¹² Zalecenie Rady z dnia 20 lipca 2020 r. w sprawie krajowego programu reform Niemiec na 2020 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Niemcy programu stabilności na 2020 r. (Dz.U. C 282 z 26.8.2020, s. 27).

(16) Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe w programie stabilności na 2022 r., jest korzystny w 2022 r. i realistyczny w późniejszym okresie. Rząd prognozuje, że realny PKB wzrośnie w 2022 r. o 3,6 %, a w 2023 r. – o 2,3 %. Z kolei w prognozie Komisji z wiosny 2022 r. przewiduje się niższy wzrost realnego PKB w 2022 r. – na poziomie 1,6 % i podobny, wynoszący 2,4 %, w 2023 r. Różnica ta wynika głównie z różnych dat granicznych prognoz – w przypadku programu stabilności ta data przypadała przed rozpoczęciem przez Rosję agresji wojskowej przeciw Ukrainie, kiedy perspektywy wzrostu na 2022 r. były jeszcze bardziej optymistyczne. W programie stabilności na 2022 r. rząd oczekuje, że deficyt nominalny utrzyma się w 2022 r. na poziomie 3³/₄ % PKB, zaś w 2023 r. obniży się do 2 % PKB. Podobny poziom w 2022 r. wynika głównie z utrzymania środków nadzwyczajnych związanych z pandemią, zwiększonych wydatków na obronność oraz środków mających przeciwdziałać wzrostowi cen energii wskutek wojny w Ukrainie, a także dodatkowych wydatków i inwestycji w zieloną transformację. W programie stabilności na 2022 r. przewidziano, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB spadnie w 2022 r. do 66³/₄ %, a w 2023 r. – do 65³/₄ %. Przy uwzględnieniu środków z zakresu polityki znanych w dniu granicznym prognozy deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w latach 2022 i 2023 przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2022 r. ma wynieść, odpowiednio, 2,5 % PKB i 1,0 % PKB. Jest on niższy niż deficyt przewidywany w programie stabilności na 2022 r. na lata 2022 i 2023, głównie ze względu na nieco niższe prognozy dotyczące dochodów podatkowych oparte na ostrożnych obliczeniach w listopadzie 2021 r. oraz bardziej optymistyczne oczekiwania dotyczące wdrażania dotacji i inwestycji publicznych w ramach programu. W prognozie Komisji z wiosny 2022 r. przewiduje się na 2022 r. podobną relację długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB – wynoszącą 66,4 % – zaś na 2023 r. niższą: wynoszącą 64,5%. Podobnie i tutaj różnica ta wynika z różnicy w prognozie deficytu. Według prognozy Komisji z wiosny 2022 r. średniookresowy (średnia z 10 lat) wzrost produktu potencjalnego szacowany jest na 1,1 %. Szacunki te nie uwzględniają jednak wpływu reform, które są częścią planu odbudowy i zwiększania odporności i które mogą zwiększyć potencjalny wzrost gospodarczy Niemiec.

- (17) W 2022 r. rząd stopniowo wycofał większość środków wprowadzonych w reakcji na kryzys związany z COVID-19, w związku z czym prognozuje się, że tymczasowe nadzwyczajne środki zmniejszą z 4,2 % PKB w 2021 r. do 1,2 % w 2022 r. Na deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych mają wpływ środki, które przyjęto, aby przeciwdziałać gospodarczym i społecznym skutkom wzrostu cen energii, których wartość w prognozie Komisji z wiosny 2022 r. szacuje się na 0,7 % PKB w 2022 r. i które mają być stopniowo wycofywane w 2023 r.¹³ Środki te obejmują głównie ukierunkowaną dotację na koszty ogrzewania; wcześniejsze zniesienie opłaty za energię ze źródeł odnawialnych (*EEG-Umlage*); przyspieszenie zwiększenia dodatku dla osób dojeżdżających do pracy (*Pendlerpauschale*); obniżenie na okres trzech miesięcy podatku energetycznego od paliw; jednorazową płatność ryczałtową z tytułu cen energii (*Energiepreispauschale*) i wypłatę dodatku na każde dziecko; jednorazową płatność ryczałtową na rzecz beneficjentów pomocy społecznej; oraz bilet miesięczny na lokalny transport publiczny po obniżonej cenie przez okres trzech miesięcy. Środki te ogłoszono jako tymczasowe. Jeżeli jednak ceny energii pozostaną wysokie w 2023 r., niektóre z tych środków mogłyby zostać utrzymane. Niektóre z nich nie są ukierunkowane – dotyczy to w szczególności zwiększenia dodatku dla osób dojeżdżających do pracy i obniżenia podatku energetycznego od paliw. Na deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych mają również wpływ koszty zapewnienia tymczasowej ochrony wysiedleńcom z Ukrainy, które według prognozy Komisji z wiosny 2022 r. mają wynieść 0,1 % PKB w 2022 r. i 0,2 % PKB w 2023 r.¹⁴, a także koszty zwiększenia wydatków na obronę o 0,4 % PKB w 2022 r. i o 0,5 % PKB w 2023 r.

¹³ Dane liczbowe odzwierciedlają poziom rocznych kosztów budżetowych tych środków wprowadzanych od jesieni 2021 r., w tym bieżących dochodów i wydatków, a także – w stosownych przypadkach – środków w zakresie nakładów inwestycyjnych.

¹⁴ Zakłada się, że łączna liczba wysiedleńców, którzy dotrą z Ukrainy do Unii, osiągnie stopniowo 6 mln do końca 2022 r., a ich rozmieszczenie geograficzne szacuje się na podstawie wielkości istniejącej diaspory, względnej liczby ludności przyjmującego państwa członkowskiego oraz rzeczywistego rozmieszczenia wysiedleńców z Ukrainy w całej Unii od marca 2022 r. W przypadku kosztów budżetowych na osobę szacunki opierają się na modelu mikrosymulacyjnym Euromod opracowanym przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji, z uwzględnieniem zarówno transferów pieniężnych, do których osoby te mogą być uprawnione, jak i świadczeń rzeczowych, takich jak edukacja i opieka zdrowotna.

- (18) W swoim zaleceniu z dnia 18 czerwca 2021 r. Rada zaleciła, aby w 2022 r. Niemcy utrzymały wspierający kurs polityki fiskalnej, w tym impuls zapewniany przez Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, oraz utrzymała inwestycje finansowane z zasobów krajowych. Rada zaleciła również, by Niemcy prowadziły – gdy warunki ekonomiczne na to pozwolą – politykę fiskalną mającą na celu osiągnięcie ostrożnej sytuacji fiskalnej oraz zapewnienie stabilności finansów publicznych w średnim okresie, przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji w celu pobudzenia potencjału wzrostu gospodarczego.

- (19) Według prognozy Komisji z wiosny 2022 r. oraz z uwzględnieniem informacji zawartych w programie stabilności Niemiec na 2022 r. prognozuje się, że kurs polityki fiskalnej w 2022 r. będzie wspierający, na poziomie -1,6 % PKB, zgodnie z zaleceniem Rady¹⁵. Niemcy planują dalsze wspieranie ożywienia gospodarczego przez wykorzystanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności do finansowania dodatkowych inwestycji, zgodnie z zaleceniem Rady. Prognozuje się, że pozytywny wpływ, jaki na działalność gospodarczą mają wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych, pozostanie stabilny w porównaniu z 2021 r. Przewiduje się, że inwestycje finansowane z zasobów krajowych będą miały ekspansywny wpływ na kurs polityki fiskalnej, który wyniesie 0,2 punktu procentowego w 2022 r.¹⁶ W związku z tym Niemcy planują utrzymać inwestycje finansowane z zasobów krajowych, zgodnie z zaleceniem Rady. Jednocześnie prognozuje się, że wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych (po skorygowaniu o nowe działania po stronie dochodów) w 2022 r. będzie mieć ekspansywny wpływ na ogólny kurs polityki fiskalnej, który wyniesie 1,5 punktu procentowego. Ten znaczący ekspansywny wpływ obejmuje dodatkowy wpływ środków mających zaradzić gospodarczym i społecznym skutkom wzrostu cen energii (0,7 % PKB), a także koszty zapewnienia tymczasowej ochrony wysiedleńcom z Ukrainy (0,1 % PKB), przy czym prognozuje się również, że dodatkowe wydatki na zieloną transformację (0,2 % PKB) przyczynią się do wzrostu wydatków bieżących netto.

¹⁵ Ujemna wartość wskaźnika odpowiada nadwyżce wzrostu wydatków pierwotnych w porównaniu ze średniookresowym wzrostem gospodarczym, wskazując na ekspansywną politykę fiskalną.

¹⁶ Prognozuje się, że inne wydatki kapitałowe finansowane z zasobów krajowych będą miały restrykcyjny wpływ, który wyniesie 0,1 punktu procentowego PKB.

- (20) W prognozie Komisji z wiosny 2022 r. przewiduje się, że w 2023 r. kurs polityki fiskalnej będzie na poziomie 0,6 % PKB, przy założeniu kontynuacji dotychczasowej polityki¹⁷. Prognozuje się, że w 2023 r. Niemcy będą nadal wykorzystywać dotacje w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności do finansowania dodatkowych inwestycji wspierających odbudowę. Prognozuje się, że pozytywny wpływ, jaki na działalność gospodarczą mają wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych, spadnie o 0,1 punktu procentowego PKB w porównaniu z 2022 r. Przewiduje się, że inwestycje finansowane z zasobów krajowych będą miały ekspansywny wpływ na kurs polityki fiskalnej, który wyniesie 0,1 punktu procentowego w 2023 r.¹⁸ Jednocześnie przewiduje się, że wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych (po skorygowaniu o nowe działania po stronie dochodów) w 2023 r. będzie mieć restrykcyjny wpływ na ogólny kurs polityki fiskalnej, który wyniesie 0,7 punktu procentowego. Obejmuje to wpływ wycofywania środków wprowadzonych w obliczu wzrostu cen energii (0,7 % PKB), a także dodatkowe koszty zapewnienia tymczasowej ochrony wysiedleńcom z Ukrainy (0,05 % PKB) w porównaniu z 2022 r.
- (21) W programie stabilności na 2022 r. przewiduje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie stopniowo obniżać się do 1¼ % PKB w 2024 r. i do 1 % do 2025 r. Prognozy te zakładają wzrost dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych wyrażony jako odsetek PKB, natomiast oczekuje się, że wydatki publiczne wyrażone jako odsetek PKB pozostaną się na stosunkowo stabilnym poziomie. W programie stabilności na 2022 r. przewidziano spadek relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB do 2025 r. – w 2024 r. ma ona obniżyć się do 65¾ %, a w 2025 r. – do 65 %. Z analizy przeprowadzonej przez Komisję wynika, że zagrożenie dla długookresowej zdolności do obsługi długu wydaje się niskie w średnim okresie.

¹⁷ Dodatnia wartość wskaźnika odpowiada niedoborowi wzrostu wydatków pierwotnych w porównaniu ze średniookresowym wzrostem gospodarczym, wskazując na restrykcyjną politykę fiskalną.

¹⁸ Przewiduje się, że pozostałe wydatki kapitałowe finansowane z zasobów krajowych będą miały neutralny wpływ.

- (22) W nadchodzących latach na sytuację Niemiec będzie silnie wpływać starzenie się społeczeństwa i kurczący się rynek pracy. W 2031 r. ustawowy wiek emerytalny osiągnie 67 lat, ale konieczne są dalsze dostosowania systemu emerytalnego, aby zapewnić stabilność systemu emerytalnego w perspektywie długoterminowej, przy jednoczesnym zachowaniu adekwatności. Z uwagi na kurczący się rynek pracy potrzebne byłyby również silniejsze zachęty do podejmowania pracy. Zobowiązanie rządu do utrzymania pułapu składki emerytalnej w tym okresie legislacyjnym i stopy zastąpienia dochodu minimalnego powinno spowodować znaczne transfery fiskalne, co jeszcze bardziej zwiększy obciążenie młodszych pokoleń. Prywatne emerytury dotowane przez państwo (*Riester Rente*) nie odegrały dotąd istotnej roli w strukturze emerytur. Zwroty są niskie, a koszty administracyjne — wysokie. Szczególnie osoby o niskich dochodach nie mogą osiągnąć wystarczających oszczędności emerytalnych.
- (23) System podatkowy opiera się w dużym stopniu na dochodach z podatku od pracy, natomiast bazy podatkowe, które są mniej szkodliwe dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, pozostają w niedostatecznym stopniu wykorzystywane. Klin podatkowy w Niemczech jest jednym z najwyższych w Unii. W przypadku niektórych grup, takich jak osoby o niskich i średnich dochodach oraz drugich żywicieli rodziny, oznacza to zmniejszenie wynagrodzenia netto i zniechęca do zwiększania liczby przepracowanych godzin, co z kolei uniemożliwia lepsze wykorzystanie potencjału siły roboczej w sytuacji pogłębiających się niedoborów pracowników. Dochody z podatków środowiskowych są stosunkowo niskie, natomiast dotacje o skutkach szkodliwych dla środowiska (w tym obniżki podatku i ulgi podatkowe) utrudniają realizację celów w zakresie zrównowazenia środowiskowego i są sprzeczne z działaniami w zakresie dekarbonizacji, efektywności energetycznej i wprowadzania energii ze źródeł odnawialnych.

- (24) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.2 załącznika V do tego rozporządzenia plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, wraz z orientacyjnym harmonogramem wdrażania, które mają zostać wdrożone do dnia 31 sierpnia 2026 r. Pomagają one sprostać wszystkim wyzwaniom gospodarczym i społecznym, które zostały wskazane w stosownych zaleceniach krajowych skierowanych do Niemiec przez Radę w ramach europejskiego semestru w 2019 i 2020 r., obok zaleceń dla tego kraju wydanych do dnia przyjęcia planu odbudowy i zwiększania odporności, lub znacznej części tych wyzwań. Przyczynia się on do zaspokojenia potrzeby pobudzenia inwestycji publicznych i prywatnych, w szczególności sprzyjających zielonej i cyfrowej transformacji, inwestycji w zrównoważony transport, czyste, wydajne i zintegrowane systemy energetyczne, cyfryzację administracji publicznej i usług zdrowotnych, edukację oraz badania naukowe i innowacje.
- (25) Oczekuje się, że realizacja planu odbudowy i zwiększania odporności Niemiec przyczyni się do dalszych postępów w zielonej i cyfrowej transformacji. Środki wspierające realizację celów klimatycznych w Niemczech stanowią 42 % łącznej alokacji w ramach planu odbudowy i zwiększania odporności, a środki wspierające realizację celów cyfrowych – 52 %. Pełna realizacja planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z odpowiednimi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi, pomoże Niemcom szybko przezwyciężyć skutki kryzysu związanego z COVID-19, wzmacniając jednocześnie ich odporność. Systematyczne angażowanie partnerów społecznych i innych odpowiednich zainteresowanych stron nadal ma zasadnicze znaczenie dla pomyślnej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, a także innych polityk gospodarczych i polityk zatrudnienia wykraczających poza zakres planu odbudowy i zwiększania odporności, ponieważ służy zapewnieniu szerokiego poczucia odpowiedzialności za cały program polityczny.

- (26) Do dnia 4 kwietnia 2022 r. Niemcy przedłożyły dokumenty programowe dotyczące polityki spójności przewidziane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060¹⁹ w odniesieniu do wszystkich 15 programów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, wszystkich 16 programów Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oraz mieszanego programu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego / Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. W dniu 19 kwietnia 2022 r. Komisja zatwierdziła umowę o partnerstwie z Niemcami dotyczącą wykorzystania funduszy polityki spójności. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2021/1060 Niemcy uwzględniły stosowne zalecenia krajowe w programowaniu funduszy polityki spójności na lata 2021–2027. Jest to jeden z warunków wstępnych poprawy skuteczności i zmaksymalizowania wartości dodanej wsparcia finansowego otrzymywanego z funduszy polityki spójności, przy jednoczesnym przyczynianiu się do koordynacji, komplementarności i spójności między tymi funduszami polityki spójności a innymi instrumentami i funduszami unijnymi. Pomyślne wdrożenie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz programów polityki spójności zależy również od usunięcia przeszkód dla inwestycji wspierających zieloną i cyfrową transformację oraz zrównoważony rozwój terytorialny.

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

- (27) Oprócz wyzwań gospodarczych i społecznych, które uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności, Niemcy nadal pozostają w tyle, jeżeli chodzi o wprowadzanie sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości na obszarach wiejskich, gdzie większe inwestycje mogłyby poprawić wzrost wydajności oraz zmniejszyć dysproporcję między poziomem oszczędności i inwestycji. Ogólnie rzecz biorąc, w ciągu ostatniego roku Niemcy znacznie poprawiły zasięg sieci szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości, który jest obecnie powyżej średniej unijnej. Na obszarach wiejskich odsetek ten wyniósł natomiast 22,5 %, czyli poniżej średniej unijnej wynoszącej 37,1 %. Jednocześnie tylko 15,4 % gospodarstw domowych ma dostęp do łącza światłowodowego (w porównaniu ze średnią unijną wynoszącą 50 %), co oznacza, że Niemcy są jednym z państw członkowskich o najniższym zasięgu światłowodowym, podczas gdy pięć państw osiągających najlepsze wyniki w Unii ma zasięg światłowodowy wynoszący co najmniej 85 %. Brak połączeń światłowodowych jest wyraźnie widoczny na obszarach wiejskich (11,3 % w porównaniu ze średnią unijną wynoszącą 33,8 %). Hamuje to wzrost wydajności, w szczególności w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, z których wiele ma siedziby na obszarach wiejskich i podmiejskich. Rozwoju sieci szerokopasmowych i sieci 5G nie uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności Niemiec. Na szczeblu federalnym i regionalnym istnieją programy mające na celu poprawę łączności na obszarach oznaczonych jako „szare” i łączności ruchomej na obszarach zaliczanych do „białych plam”. Umowa koalicyjna zawiera ambitne cele w zakresie dostępności w całym kraju światłowodów i 5G dla wszystkich niemieckich gospodarstw domowych, przy czym terminu wdrożenia jeszcze nie określono. Zasadnicze znaczenie dla terminowej realizacji będzie miało zwiększenie zdolności planowania i zarządzania w zakresie inżynierii lądowej i wodnej w sektorze prywatnym oraz zdolności planowania i zarządzania wdrażaniem w sektorze publicznym. Aby osiągnąć cele, konieczna będzie też poprawa procedur składania wniosków i wydawania pozwoleń, a także normalizacja alternatywnych, mniej czasochłonnych technik instalacyjnych.
- (28) Celem wniosku Komisji w sprawie planu REPowerEU – przygotowanego na podstawie mandatu powierzonego Komisji przez szefów państw lub rządów Unii w Deklaracji wersalskiej – jest jak najszybsze uniezależnienie Unii od importu paliw kopalnych z Rosji. W tym celu Komisja zamierza określić najodpowiedniejsze projekty, inwestycje i reformy na poziomie krajowym, regionalnym i unijnym w porozumieniu z państwami członkowskimi. Środki te służą zmniejszeniu zależności od paliw kopalnych ogółem, a także znalezieniu innych źródeł importu paliw kopalnych niż Rosja.

(29) Niemcy borykają się z wyzwaniami związanymi z zależnością od paliw kopalnych i importu energii z Rosji, a także z ramowymi warunkami dla inwestycji we w pełni zintegrowany, zrównoważony system energetyczny. Według danych z 2020 r. uzależnienie od importu gazu z Rosji jest szczególnie wysokie (65 %²⁰) i wyższe niż średnia unijna (44 %). Uzależnienie od importu ropy naftowej z Rosji jest również wyższe od średniej unijnej (34 % w Niemczech w porównaniu ze średnią unijną wynoszącą 26 %)²¹. Gaz i ropa naftowa stanowią ponad połowę koszyka energetycznego Niemiec (odpowiednio 26 % i 35 %). Uzależnienie to ma bezpośrednie konsekwencje dla niemieckiego przemysłu, który odpowiada za 35 % zużycia energii końcowej gazu ziemnego. Szybszy postęp rozbudowy sieci przesyłowych i dystrybucyjnych oraz wdrażania energii ze źródeł odnawialnych jest nieodzowny, by sprostać tym wyzwaniom, osiągnąć cele w zakresie klimatu i energii i pobudzić inwestycje w stosunku do oszczędności. Potrzebne są dalsze starania, aby zdywersyfikować dostawy energii i ich trasy, wykorzystując wszystkie dostępne bezemisyjne źródła energii, w szczególności poprzez wprowadzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych oraz gazów odnawialnych, w tym wodoru odnawialnego, a także skroplonego gazu ziemnego. Zaleca się, aby nowa infrastruktura i inwestycje sieciowe związane z gazem były w miarę możliwości dostosowane do przyszłych wyzwań, tak aby w przyszłości łatwo było zapewnić im długoterminowy zrównoważony charakter poprzez dostosowanie ich do wykorzystania paliw zrównoważonych. Realizacja przez Niemcy celów pakietu „Gotowi na 55” będzie wymagać dalszego zwiększenia ambicji w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz zwiększenia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej. Konieczne są starania, aby przyspieszyć dekarbonizację przemysłu, poprawić możliwości elastyczności i reakcję odbiorców energii na wahania cen oraz wzmocnić integrację systemu energetycznego²².

²⁰ Według najnowszych danych niemieckiego Federalnego Ministerstwa Gospodarki i Działań w dziedzinie Klimatu udział w całkowitym imporcie gazu zmniejszył się do 35 %.

²¹ Eurostat (2020), udział importu z Rosji w całkowitym imporcie gazu ziemnego i surowej ropy naftowej. Średnia wielkość całkowitego importu dla UE-27 opiera się na wielkości importu spoza UE-27. W przypadku Niemiec całkowity import obejmuje handel wewnątrz UE. Dane dla ropy naftowej nie obejmują produktów rafinowanych.

²² Integracja systemu energetycznego łączy różne nośniki energii między sobą oraz z sektorami zastosowań końcowych.

Należy podjąć również działania zmierzające do zwiększenia efektywności energetycznej i zmniejszenia zużycia energii oraz przyspieszenia dekarbonizacji zasobów budowlanych i sektora transportu, w których w 2021 r. nie osiągnięto rocznych krajowych celów redukcji emisji dla tych sektorów. Większe upowszechnianie mobilności współdzielonej i zrównoważonego transportu publicznego może spowodować zmniejszenie zużycia paliw kopalnych. Odnotowano znaczne opóźnienia w rozbudowie sieci elektroenergetycznych w Niemczech. Głównymi przeszkodami są m.in. złożoność i czas trwania procedur planowania, udzielania pozwoleń i rozpatrywania odwołań. Z powodu opóźnień w rozbudowie sieci elektroenergetycznych trzeba było ograniczyć wdrażanie odnawialnych źródeł energii w niektórych obszarach. Opóźnienia w rozbudowie sieci elektroenergetycznych rzutują ponadto znacząco na sieci sąsiadujących państw członkowskich, ponieważ przepustowość sieci w Niemczech nie jest wystarczająca do przesyłu ilości energii elektrycznej, jaka jest przedmiotem obrotu w danej strefie cenowej. Rząd zobowiązał się zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej do 80 % do 2030 r., a parlament niemiecki omawia obecnie wniosek ustawodawczy dotyczący prawa o energii ze źródeł odnawialnych obejmującego cel osiągnięcia do 2035 r. niemalże neutralności emisji gazów cieplarnianych w sektorze energii elektrycznej. Jednak z powodu trwałych barier utrudniających wdrażanie wprowadzania odnawialnych źródeł energii, w szczególności lądowej energii wiatrowej, następuje w ostatnich latach znacznie wolniej. Usunięcie barier we wdrażaniu wymaga m.in. podejmowania kroków służących rozwiązaniu na wczesnym etapie konfliktów dotyczących użytkowania gruntów, złagodzenia przepisów dotyczących minimalnej odległości, poprawy wykorzystania planowania przestrzennego do określania stref wykorzystania energii wiatrowej oraz ułatwienia uzyskiwania pozwoleń. Akceptację na szczeblu lokalnym można poprawić m.in. dzięki usprawnieniu procesu konsultacji, zwiększeniu udziału obywateli i podziałowi dochodów w projektach. Dzięki rozwojowi odnawialnych źródeł energii i wzrostowi efektywności energetycznej nie tylko zmniejszy się zależność od importu energii, ale również znacznie obniżą się ceny energii. Można wreszcie jeszcze bardziej zwiększyć udział w transgranicznej współpracy energetycznej oraz zwiększyć elastyczność i zdolność przepływu zwrotnego w przypadku istniejących połączeń międzysystemowych.

- (30) Chociaż przyspieszenie transformacji w kierunku neutralności klimatycznej oraz odchodzenia od paliw kopalnych spowoduje znaczne koszty restrukturyzacji w kilku sektorach, Niemcy mogą skorzystać z mechanizmu sprawiedliwej transformacji w kontekście polityki spójności, aby złagodzić społeczno-gospodarcze skutki transformacji w najbardziej dotkniętych nimi regionach. Ponadto Niemcy mogą wykorzystać Europejski Fundusz Społeczny Plus, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057²³, do poprawy możliwości zatrudnienia i wzmocnienia spójności społecznej.
- (31) W świetle dokonanej przez Komisję oceny Rada przeanalizowała program stabilności na 2022 r., a jej opinia²⁴ znajduje odzwierciedlenie w zaleceniu 1.
- (32) W kontekście bliskich powiązań między gospodarkami państw członkowskich należących do strefy euro i ich wspólnego wkładu w funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej Rada zaleciła państwom członkowskim będącym członkami strefy euro podjęcie działań, w tym poprzez ich plany odbudowy i zwiększania odporności, w celu wdrożenia zaleceń określonych w zaleceniu dotyczącym polityki gospodarczej strefy euro na 2022 r.
- W** przypadku Niemiec kwestia ta znalazła odzwierciedlenie w szczególności w zaleceniach 1, 2 i 3.
- (33) W świetle dokonanej przez Komisję szczegółowej oceny sytuacji i powyższej oceny Rada przeanalizowała krajowy program reform na 2022 r. i program stabilności na 2022 r. Zalecenia Rady na mocy art. 6 rozporządzenia (UE) nr 1176/2011 znajdują odzwierciedlenie w zaleceniach 1, 2, 3 i 4. Zalecenia 1, 2 i 3 przyczyniają się również do wdrożenia zaleceń dla strefy euro na 2022 r., w szczególności pierwszego i czwartego z nich. Polityki fiskalne, o których mowa w zaleceniu 1, oraz polityki, o których mowa w zaleceniach 2, 3 i 4, pomagają m.in. przeciwdziałać zakłóceniom równowagi związanym z nadwyżką obrotów bieżących w stopniu, w jakim chodzi o wyższe inwestycje,

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21).

²⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97.

NINIEJSZYM ZALECA Niemcom podjęcie w latach 2022 i 2023 działań mających na celu:

1. W 2023 r. – zapewnienie, aby wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych był zgodny z ogólnie neutralnym kursem polityki, przy uwzględnieniu dalszego tymczasowego i ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na podwyżki cen energii oraz dla osób uciekających z Ukrainy. Zapewnienie gotowości do dostosowania wydatków bieżących do zmieniającej się sytuacji. Rozwijanie inwestycji publicznych na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz na rzecz bezpieczeństwa energetycznego, uwzględniając inicjatywę REPowerEU, w tym poprzez wykorzystanie Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz innych funduszy unijnych. W okresie po 2023 r. – prowadzenie polityki fiskalnej mającej na celu osiągnięcie ostrożnej sytuacji fiskalnej w średnim terminie. Poprawienie struktury podatkowej na rzecz bardziej trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, w szczególności poprzez poprawę zachęt podatkowych do zwiększania liczby przepracowanych godzin. Ochronę długookresowej stabilności systemu emerytalnego.
2. Kontynuowanie realizacji swojego planu odbudowy i zwiększania odporności zgodnie z kamieniami milowymi i wartościami docelowymi zawartymi w decyzji wykonawczej Rady z dnia 13 lipca 2021 r. Szybkie sfinalizowanie negocjacji z Komisją w sprawie dokumentów programowych dotyczących polityki spójności na lata 2021–2027 w celu rozpoczęcia ich wdrażania.
3. Usunięcie przeszkód inwestycyjnych i pobudzenie inwestycji w sieci łączności cyfrowej o bardzo dużej przepustowości.
4. Ograniczenie ogólnego uzależnienia od paliw kopalnych i zróżnicowanie ich importu poprzez poprawę efektywności energetycznej, zachęcanie do oszczędzania energii, dywersyfikację dostaw energii i ich tras, usunięcie wąskich gardeł inwestycyjnych, dalsze usprawnianie wydawania pozwoleń, pobudzanie inwestycji w sieci elektroenergetyczne i energię ze źródeł odnawialnych oraz przyspieszenie wprowadzania tych sieci i energii, a także dalsze zwiększanie udziału we współpracy transgranicznej w zakresie energii.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Rady

Przewodniczący/Przewodnicząca